

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra praktické teologie

Mgr. Michal Opatrný, Dr. theol.

Kněžská 8, 370 01 České Budějovice

mopatrny@tf.jcu.cz

Posudek oponenta diplomové práce:

*Vnímání umírání a smrti: Domácí hospice
Tabita – případ Werichovi*

Autorka, (studijní program):

Bc. Kateřina Rožnovská (ESP)

Formální stránka práce

Cíl práce mohl být v úvodu trochu více vymezen. Z textu sice v důsledku vyplývá, čtenář si ho ale musí najít spíše mezi řádky. V závěru navíc autorka uvádí, že musela svůj cíl upravit. Z toho je patrné, že úvod, vypracovaný v rámci přípravy DP, nebyl po jejím dokončení nijak upraven. Úvod tak vlastně neuvádí do práce takové, jaká skutečně je, ale do DP, jak si ji její autorka představovala.

Ačkoliv v úvodu autorka uvádí, že bude provádět nestandardizovaný rozhovor a zúčastněné pozorování, v práci nejsou popsána žádná kritéria, podle kterých bude probíhat rozhovor, resp. pozorování, ani žádná výzkumná otázka, na kterou chce autorka prostřednictvím rozhovoru a pozorování hledat odpověď. Citace rozhovoru jsou do textu umísťovány navíc spíše nahodile, jen jako ilustrace k textu autorky. V práci tedy ani na jednom místě nejsou přehledně prezentovány poznatky získané oběma technikami sběru dat. Výpovědní hodnota rozhovoru a pozorování je proto prakticky nulová, protože ani jedna technika nebyla řádně provedena. V návaznosti na to se pak stávají problematickými mnohé části předkládané DP, kde autorka nevychází z odborné literatury, ale jen ze svého pozorování – ve skutečnosti však ze svých zkušeností a názorů.

Vymezení paliativní péče (s. 16-20) je provedeno na základě poměrně nízkého počtu zejména etické literatury.

Jazyková stránka práce a grafická úprava

V práci se vyskytuje několik málo chyb a překlepů. Ze stylistického hlediska práce bohužel někdy připomíná spíše „moudrá napomenutí a doporučení“ autorky, než vědeckou kvalifikační práci.

Obsahová stránka práce

Na s. 20 autorka přebírá oblíbené zjednodušené tvrzení, že E. Kübler-Ross popsala „fáze umírání“, které popisují, co prožívá nemocný v období *pre finem*. Přitom v tom samém odstavci sama autorka DP výslovně uvádí, že období *pre finem* ještě není samotným umíráním. E. Kübler-Ross popsala proces psychické odezvy na vážnou diagnózu, nikoliv „fáze umírání“, jak je bohužel uváděno i v publikacích předních českých odborníků (mj. i M. Svatošové). Ta samá chyba se vyskytuje i v kap. 4.2 (s. 31nn) a kap. 5.5 (s. 72). Autorka dokonce na s. 32 cituje z webu Elisabeth Kübler-Ross Foundation článek, který nese název „Five Stages of Grief“, tedy „pět fází zármutku“, což jí ale nijak nebrání v tom, dále hovořit o „fázích umírání“.

Otázka smyslu utrpení na s. 45-47 mohla být zpracována na základě většího množství literatury. Takto autorka předkládá pro hledání smyslu utrpení jen své argumenty, aniž by pro ně našla dostatečné opodstatnění, a navíc přehlíží v teologii, filosofii i psychologii již popsané „smysly“ utrpení.

Práce také bohužel není zasazena do etického kontextu, jak by tomu u kvalifikační práce ve studijním programu Etika v sociální práci mělo být. Přístup autorky ovšem primárně etický je, v celé práci vychází z důstojnosti člověka a křesťanského pojetí hodnot. Proto je jen na škodu, že poslední kap. 6 věnovaná právě lidské důstojnosti, nevychází z etické literatury. Mohl v ní být dobře vyjádřen etický kontext celého autorčina pohledu na téma, které si zvolila, a celá práce tak mohla být v 6. kap. skvěle završena.

Celkové hodnocení: **Práci doporučuji k obhajobě.** Navrhování klasifikace: **Dobře.**

V Českých Budějovicích, 4. 5. 2012

dr. Michal Opatrný